

Zondag 6 november 2022

32^e zondag door het jaar

Evangelielezing: Lucas 20, 27-38

Overweging

Wat gebeurt er nu eigenlijk als je doodgaat? Is er een hemel of een hel, en hoe ziet het er dan uit?

Niemand die het kan vertellen, en toch, mijn tante wist het zeker. Na de dood van mijn oom woonde ze nog jaren in het grote huis, de kinderen al lang de deur uit. Ik vroeg haar wel eens: zie je er niet tegenop om dood te gaan? “Nee hoor, helemaal niet. Ik heb het hier goed naar mijn zin, maar ik ben er klaar voor als onze Lieve Heer me komt halen. Ik weet zeker dat mijn man een oogje in het zeil houdt boven en op me zit te wachten. Ik kijk ernaar uit om hem en mijn ouders weer te zien”.

Wat een kalmte en vertrouwen.

Maar eerlijk gezegd weet niemand of er een hiernamaals is en zo ja, hoe het er dan uit ziet.

Hoe minder feiten, des te groter de fantasie.

Over wat er na de dood gebeurt, is niets feitelijk bekend, en dus hebben kunstenaars zich al eeuwen uitgeleefd in het uitbeelden van het hiernamaals. Paradijselijke tuinen, gelukzalige gezichten, maar ook een vlammenzee met kermende mensen, omringd door duivels. Dat is dan de hel.

“Hemel” en “hel” zijn woorden. Er zijn geen foto's van en niemand is er ooit van teruggekeerd.

Het heeft ook geen zin om te zeggen dat we met fantaseren moeten ophouden omdat we er toch geen voorstelling van kunnen maken. Want het is alsof mensen niet anders kunnen: waar feiten ontbreken, neemt de fantasie het over.

Vandaag doet Jezus in het evangelie een poging en misschien kunnen we ons daarop oriënteren. Het zijn natuurlijk ook maar woorden die hij gebruikt en hij levert er ons geen plaatjes bij, maar we krijgen wel een idee van de richting waarin we mogen denken.

Wat gebeurt er eigenlijk. Er staat: ook de Sadduceeën kwamen bij Jezus en ze ondervroegen hem. De Sadduceeën vormen Jeruzalems hoge geestelijkheid, de welgestelde priesteradel. Het soort mensen is bekend. Eigenlijk hebben ze alles wat een mens zich maar kan wensen. Van veranderingen kunnen ze dus alleen maar slechter worden en daarom zijn het meestal behoudende lieden. De timmermanszoon uit Nazareth, die partijganger der armen, die de revolutie preekt en die maar doorgaat zich laatdunkend uit te laten over het tempelbedrijf, het zal een hele rust zijn als die straks tot zwijgen is gebracht. En wat hun betreft voor altijd, want ze geloven niet dat er na de dood nog iets is. Ze houden zich strikt aan de Thora, de eerste 5 boeken uit de bijbel en daar staat niets in over het opstaan uit de dood.

En ze spreken Jezus aan over het zwagerhuwelijk. Sterft een man zonder kinderen na te laten, dan moet de broer van de overleden man zijn schoonzuster trouwen en voor de overledene alsnog kinderen verwekken. Dat gedoe over die huwelijken veegt Jezus meteen van tafel. Allerlei gepruts over wie bij wie hoort, valt weg. Allerlei regels en wetten om onze samenleving op orde te houden, zijn in het hiernamaals overbodig. De toekomstige wereld is immers geen duplicaat van deze wereld. Degenen die verrijzen, horen thuis in de leefwereld van God. Daar hebben wij, met onze binnenwereldse voorstelling van zaken, geen begrip van.

De Sadduceeën maken dezelfde fout als de mensen die zeggen: "het moet wel erg druk zijn daarboven met al die verrezen mensen van alle eeuwen". Zij spreken in aardse termen over het hiernamaals.

Maar nogmaals: onze aardse, menselijke voorstellingen gelden daar niet. Het is te veel, te ver. Het is niet in te denken.

En dan zegt Jezus iets belangrijks, terwijl hij verwijst naar het boek Exodus (hoofdstuk 3, vers 6), over Mozes en de braamstruik (het boek Exodus dat ook voor de Sadduceeën heilig is).

God zegt tegen Mozes: "Ik ben de God van je vader, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob". Er staat: "ik ben" en niet "ik was".

Toen God dit zei, was Abraham al eeuwen dood volgens het Bijbelverhaal.

Dit betekent dat God de overleden aartsvaders als levend beschouwt.

Gods belofte van trouw wordt niet ongedaan gemaakt door de dood van ons lichaam. Wat voor Abraham geldt, geldt voor ons allemaal.

"De Heer is geen God van doden, maar van levenden, want voor Hem zijn allen in leven", zo zegt Jezus ons vandaag in het evangelie.

Wat voor ons dood is, is voor God levend. Waar ons begrip ophoudt, gaat God verder. Wat ons verstand niet kan bevatten, omvat God.

Nogmaals, wat ons ooit precies te wachten staat, kunnen we niet weten. Daarom is vertrouwen het enige wat overblijft. Er zijn geen feiten. Er is veel fantasie. Maar het enige waaraan we ons kunnen vasthouden, is vertrouwen hebben. Gods trouw is sterker dan de dood. Deze trouw geldt voor iedere gelovige, ook voor ons.

Onze Paus Franciscus zei het als volgt: “ik geloof dat God zijn handen naar ons uitstrekt, wanneer we op het punt staan de sprong te maken. Je moet je in de handen van de Heer overgeven, in je eentje kun je het niet opbrengen”.

We mogen vertrouwen hebben in de woorden van Jezus.

Zonder schilderijen van hemel en hel, zonder plaatjes van engelen of verhalen over bijna-doodervaringen. Dat is allemaal niet nodig om mee te gaan in dat vertrouwen.

“God is geen God van doden, maar van levenden. Ga maar. Hij zal er zijn”.

Want mooier en rijker dan het geschenk van de fantasie is de gave van vertrouwen. En dat vertrouwen, dat had mijn tante! Amen.

Frans-Willem van de Sande

(geïnspireerd door Jos Zwetsloot, Zout en Licht)